

# Revisionsrapport

*Årlig granskning 2014*

Kommunalförbundet  
Norrbottnens läns  
kollektivtrafikmyndighet

*Martin Gandal  
Revisionskonsult*

*Per Ståhlberg  
Certifierad kommunal  
revisor*

*April 2015*

# ***Innehållsförteckning***

<b>1.</b>	<b>Sammanfattning .....</b>	<b>1</b>
<b>2.</b>	<b>Inledning .....</b>	<b>2</b>
2.1.	Bakgrund .....	2
2.2.	Syfte och revisionsfråga.....	2
2.3.	Revisionskriterier .....	2
2.4.	Metod och avgränsning .....	2
<b>3.</b>	<b>Granskningsresultat .....</b>	<b>3</b>
3.1.	Förbundets uppdrag .....	3
3.2.	Förbundsledningens styrning och kontroll .....	3

# 1. *Sammanfattning*

På uppdrag av revisorerna i kommunalförbundet Norrbottens läns kollektivtrafikmyndighet har PwC genomfört en granskning av 2014 års verksamhet. Granskningen syftar bland annat till att utgöra underlag för revisorernas uttalande i revisionsberättelsen. Revisionsobjektet i denna granskning är förbundsdirektionen i sin roll som förbundsstyrelse.

Utifrån genomförd granskning görs en sammantagen revisionell bedömning att förbundsdirektionen under år 2014 utövat styrning och kontroll över sitt uppdrag. Bedömningen baseras på att direktionen i sammanträdesprotokoll kan verifiera detta.

Vi bedömer att förbundsdirektionens styrning och kontroll i vissa avseenden måste vidareutvecklas. Denna bedömning baseras på att direktionen inte i tillräcklig grad följer kommunallag och förbundsordning gällande budgetdokumentets utformning. Vidare bedöms förbundsdirektionen i vissa avseenden vidtagit aktiva åtgärder med hänsyn till föregående års revision. Bedömningen baseras på att direktionen åtgärdad flertalet brister i delårsrapporteringen.

För framtiden lämnas följande rekommendationer:

- Utveckla förbundets budgetdokument. Bland annat bör direktionen pröva om budgeten härnäst ska antas på hösten. Direktionen ges därmed möjligheten att inhämta mer information som kan ligga till grund för budgeten.
- Säkerställ att förbundets delårsrapport delges medlemskommunerna (krav enligt förbundsordning).
- Revidera trafikförsörjningsplanen så denna inkluderar färdtjänstverksamheten (se 2 kap 10 § Lag 2010:1065 om kollektivtrafik).

## **2. Inledning**

### **2.1. Bakgrund**

Landstinget och länets kommuner har kommit överens om att bilda ett kommunalförbund. Från 1 januari 2012 fullgör förbundet bland annat de uppgifter som anges i lag och förordning för kollektivtrafik.

Av kommunallagen framgår att i kommunalförbund ska det som beslutande församling finnas ett förbundsfullmäktige eller förbundsledning. Den beslutande församlingen ska tillsätta en förbundsstyrelse. Om ett förbund är organiserat med en förbundsledning, skall ledningen också vara förbundsstyrelse. I styrelsens uppdrag ingår att förvalta och genomföra verksamheten i enlighet med förbundsmedlemmarnas/-ledningens uppdrag. Som en följd av detta bör styrelsen bygga upp system och verktyg för ledning, styrning, uppföljning, kontroll och rapportering samt säkerställa att dessa verktyg tillämpas på avsett sätt.

Revisionsobjektet i denna granskning är förbundsledningen i sin roll som förbundsstyrelse.

### **2.2. Syfte och revisionsfråga**

Revisorerna uppdrag regleras i kommunallagens 9 kapitel § 9. Inom ramen för denna granskning ska följande revisionsfrågor besvaras:

- Är förbundsledningens agerande under granskningsperioden förenligt med fastställd förbundsordning och kommunallagen?
- Är förbundsledningens styrning och kontroll av sitt uppdrag tillräckligt?

### **2.3. Revisionskriterier**

Följande dokumentation utgör revisionskriterier i granskningen:

- Kommunallagen (kap 6 §1)
- Förbundsordning
- Interna styrdokument som rör granskningsområdet

### **2.4. Metod och avgränsning**

Analys av adekvat dokumentation. I tid avgränsas granskningen i huvudsak till år 2014. I övrigt se revisionsfråga.

## 3. Granskningsresultat

### 3.1. Förbundets uppdrag

Regionala trafikmyndigheten Norrbotten är ett kommunalförbund med förbundsdirektion.

Förbundsdirektionen har därmed rollen att fungera som beslutande respektive verkställande församling. I följande interna styrdokument klargörs de olika rollerna för förbundsdirektionen:

1. Förbundsordning (fastställd av förbundsmedlemmarnas fullmäktige)
2. Reglemente för förbundsdirektionen (fastställd av förbundets beslutande organ 2012-02-15)

I *förbundsordningen* regleras bl a vilka frågor som ska beslutas av förbundets beslutande organ. I *reglemente för förbundsdirektionen* anges bl a vilka uppgifter som vilar på förbundets verkställande organ. I styrelsens uppdrag ingår följande:

- Leda verksamheten och följa de frågor som kan inverka på förbundets utveckling och ekonomiska ställning
- Se till att verksamheten bedrivs på ett rationellt och ekonomiskt sätt
- Vara myndighetens personalpolitiska och personaladministrativa organ
- Upprätta en delegationsordning

Av förbundsordningen framgår att inom förbundet ska det finnas ett arbetsutskott. Förbundsdirektionen ska inom sig utse ledamöter till detta utskott.

### 3.2. Förbundsdirektionens styrning och kontroll

Förbundsdirektionen har haft fyra sammanträden under år 2014: februari, april, oktober och december. Granskning av sammanträdesprotokoll visar följande:

#### *Styrning*

Vid föregående års revision lämnades förslag att direktionen skulle utveckla budget och verksamhetsplan så att dokumentet uppfyller de krav som ställs i kommunallagen. Av kommunallagen framgår att budgetdokumentet ska innehålla:

1. Verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning – ska omfatta förbundet och dess företag (1-årig)
2. Verksamhetsplan (1-årig)
3. Finansiella mål för god ekonomisk hushållning – ska omfatta förbundet och dess företag (3-årig)
4. Resultatbudget – kan omfatta förbundet och dess företag (3-årig)
5. Driftbudget (1-årig)
6. Investeringsbudget (1-årig)
7. Finansieringsbudget (1-årig)
8. Balansbudget (1-årig)

Årets granskning visar att direktionen i april 2014 fastställt budget och verksamhetsplan för år 2015. Granskningen visar att budgetdokumentet alltså inte uppfyller ovan angivna krav i lagstiftning.

Förbundsdirektionens styrning av verksamheten har under året framförallt kommit till uttryck i följande beslutsärenden:

- Budget och verksamhetsplan 2015 (april)
- Konsortialavtal för Norrtåg AB (april)
- Revidering delegationsordning (oktober)
- Nytt regelverk gällande färdtjänst (december)
- Bolagsordning i direkt och indirekt ägda bolagen Länstrafiken, Bussgods och Busstationsfastigheter (december)
- Indexreglering av biljettpriser (december)

Flera av medlemskommunerna har under år 2014 överlåtit ansvaret för färdtjänstverksamheten till regionala kollektivtrafikmyndigheten. Detta innebär att förbundets verksamhetsområde har utvidgats. Granskningen noterar att detta har inneburit att förbundet har reviderat sin delegationsordning och antagit ett färdtjänstregelverk. I budget 2015 finns det även uttryckt att förbundet ska verka för att optimera sin färdtjänst. Däremot har förbundet ännu inte har reviderat sin trafikförsörjningsplan i och med övertagandet av färdtjänsten.

### *Uppföljning*

I likhet med förra års granskning kan det inte styrkas att direktionen fastställt en övergripande uppföljningsplan.

Samlad uppföljning och redovisning av förbundets verksamhet ska enligt lagstiftning framför allt ske genom delårsrapport och årsredovisning. Vår granskning av delårsrapport visar följande:

- Förbundsdirektionen ska, i enlighet med lagstiftning och förbundsordning, årligen upprätta en delårsrapport. Delårsrapporten ska därefter överlämnas till medlemskommunerna.
- Delårsrapportens innehåll regleras i normgivning och förbundsinterna styrdokument. Årets granskning visar att direktionen i oktober 2014 behandlat tertialbokslut för perioden 1 januari – 31 augusti. Till skillnad från tidigare års granskning noterar vi att delårsrapporten nu uppfyller flera av de normgivna kraven gällande delårsrapportering.
- Av prognosen i tertialbokslutet framgår att det finansiella resultatet för förbundet i slutet på året prognoseras till -0,4 mnkr.
- Direktionen har i samband med behandling av delårsrapport inte säkerställt att rapporten delges medlemskommunerna.

Direktionen har i februari 2014 behandlat förbundets årsredovisning för år 2013. Direktionen beslutar att fastställa redovisningen. Granskningen av årsredovisning

2013 visar att förbundet utvärderar sina mål i trafikförsörjningsplanen. Däremot finns det en utvecklingspotential gällande utvärdering av övriga mål.

Granskningen visar att merparten av de ärenden som direktionen behandlat under året är sk informationsärenden. Direktionen har under året fått information om bland annat följande:

- Övertagande av färdtjänst och tillhörande tillståndsgivning från medlemskommuner
- Samordnat taxesystem för de fyra nordligaste länen
- Inrättade av tjänster för färdtjänsten
- Norrtåg (ägandeskap m.m)
- Introduktion av flygbil/flygtaxi